

Додаток
до рішення селищної ради

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення селищної ради
06 серпня 2021 року
№ 7-10/2021

**КОМПЛЕКСНА МІСЦЕВА ПРОГРАМА
з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та
протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми в
Теофіпольській селищній громаді на 2021-2023 роки**

1. ПАСПОРТ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Теофіпольська селищна рада
2.	Розробник Програми	Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради
3.	Відповідальні виконавці Програми	Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради
4.	Основні учасники Програми	Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради; Сектор «Служба у справах дітей» Теофіпольської селищної ради; Хмельницьке районне управління поліції ГУНП в Хмельницькій області
5.	Термін реалізації Програми	2021-2023 роки
6.	Етапи виконання Програми	I - вересень-грудень 2021 року II- 2022 рік III – 2023 рік
7.	Перелік джерел фінансування Програми	селищний бюджет
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	4,0 тис. грн
9.	Головний розпорядник коштів	Теофіпольська селищна рада

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма, обґрунтування необхідності їх розв'язання
Комплексна місцева програма з питань сім'ї, гендерної рівності,

демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми на 2021-2023 роки в Теофіпольській селищній територіальній громаді (далі – Програма) розроблена відповідно до Конституції України, Сімейного кодексу України, законів України «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про демографічний розвиток», «Про протидію торгівлі людьми».

Розроблення та прийняття Програми обумовлено необхідністю визначення на рівні громади конкретних заходів захисту, підтримки та розвитку сім'ї, демографічного розвитку, популяризації сімей з дітьми, в тому числі відродження традицій багатодітності, попередження і протидії насильству в сім'ї та торгівлі людьми, утвердження гендерної рівності в усіх сферах життєдіяльності.

Завдання і заходи Програми спрямовані на розв'язання проблем у сфері підтримки і розвитку сім'ї, демографічного розвитку, протидії торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, створення якісного та безпечного середовища життєдіяльності населення.

Проблеми спричинені сукупністю взаємопов'язаних та взаємообумовлених чинників, серед яких:

у сфері підтримки та розвитку сім'ї:

- зниження престижу сім'ї та нівелювання сімейних цінностей;
- невідповідність молоді до подружнього життя;
- низька культура статевої та репродуктивної поведінки молоді, внутрішньо сімейних стосунків;
- збільшення кількості сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- поширення сімейного насильства в різних формах;
- недостатній рівень педагогічної культури батьків, їх відповідальності за здоров'я та виховання дітей;
- незадовільний життєвий рівень значної кількості сімей, низькі стандарти оплати праці, невирішеність житлової проблеми, поширення бідності та злиденності серед сімей з дітьми, слабка орієнтація на свідоме самозабезпечення.

у сфері утвердження гендерної рівності:

- недостатній рівень економічної незалежності жінок і чоловіків;
- існування гендерних стереотипів у суспільстві, низький рівень гендерної культури;
- потреба у підвищенні рівня гендерного інтегрування у системі державного управління;
- недостатній рівень впровадження в суспільне життя результатів наукових досліджень з гендерної проблематики.

у сфері демографічного розвитку:

- зменшення тривалості життя, народжуваності;
- зниження рівня здоров'я нації;
- зростання еміграції;

- збільшення смертності населення, його старіння;
- проблеми зайнятості населення;
- зниження демографічного потенціалу;
- відсутність економічного забезпечення ;
- проблема працевлаштування.

у сфері протидії торгівлі людьми:

- потреба у забезпеченні координації діяльності державних органів виконавчої влади, громадських організацій у сфері протидії торгівлі людьми;
- недостатня поінформованість суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуацій торгівлі людьми, а також можливостей отримання відповідної допомоги з метою формування навичок безпечної поведінки у населення;
- упереджене ставлення до осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

у сфері протидії домашньому насильству:

- потреба вдосконалення правової оцінки домашнього насильства;
- стрімке поширення домашнього насильства в різних формах;
- неповідомлення про факти домашнього насильства до відповідних органів;
- завдання великої соціальної та моральної шкоди суспільству;
- втрата життя та здоров'я.
- страх протистояти суспільній думці, що засуджує жінок, які “руйнують сім'ю”
- різні види залежності – матеріальна, психологічна, фізична;
- почуття сорому та приниженості;
- відсутність правової обізнаності громадян.

3. Визначення мети Програми

Метою Програми є здійснення на рівні громади комплексних заходів щодо створення правових і соціальних умов для належного розвитку сім'ї, у тому числі удосконалення роботи щодо попередження домашнього насильства, впровадження гендерних підходів в усі сфери життєдіяльності суспільства та вжиття заходів з протидії торгівлі людьми.

Головна мета конкретизується за блоками:

Сім'я: створення умов для зміцнення інституту сім'ї та виконання нею своїх соціально-демографічних функцій;

Гендерна рівність: утвердження рівних прав жінок і чоловіків та рівних можливостей для їх реалізації як основного права людини;

Протидія торгівлі людьми: впровадження ефективного механізму взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми та захист прав осіб, що постраждали від торгівлі людьми, надання їм допомоги.

Протидія домашньому насильству: ввести комплекс заходів, що спрямований на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, на викорінення дискримінаційних.

Демографічний розвиток: метою є відновлення сімейних цінностей, забезпечення морального здоров'я сім'ї, виховання свідомого батьківства.

4. Основні завдання Програми

Основне завдання – реалізація системи комплексних програмних заходів державної сімейної та гендерної політики в громаді, спрямованих на досягнення головної мети Програми.

Завдання і заходи з виконання Програми наведені у додатку 1.

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

У сфері підтримки та розвитку сім'ї

- оптимальний варіант розв'язання проблеми полягає у стимулюванні саморозвитку та самозабезпечення сім'ї, наданні адресної соціальної допомоги, активізації діяльності громади, громадських організацій, приватних структур і, зокрема, передбачає:

- здійснення заходів з підвищення престижу сім'ї та пропагування сімейних цінностей;

- зміцнення шлюбу, зниження кількості розлучень;

- розробку та проведення рекламних кампаній з питань розвитку та підтримки сім'ї, спрямованих на збереження орієнтацій населення на сімейний спосіб життя, підтримку багатодітних сімей, народження і виховання дітей у сім'ях, популяризацію моделі «доброго батька», виготовлення та поширення соціальної реклами;

- забезпечення проведення щорічних Всеукраїнських і регіональних свят та культурологічних акцій з питань сім'ї (День родини, День матері, День батька), фестивалів-конкурсів для різних категорій сімей, заходів, спрямованих на збереження та популяризацію національних культурних сімейних традицій і цінностей, підвищення престижу багатодітних сімей;

- формування свідомого та відповідального ставлення молоді до батьківства і материнства;

- оптимізація системи надання соціальних послуг і допомоги сім'ям, які опинились у складних життєвих обставинах, та сім'ям, які перебувають у зоні ризику щодо потрапляння у такі обставини;

- забезпечення ефективної системи раннього виявлення сімей, у яких вчинюється насильство або є реальна загроза його вчинення, та організації соціальної підтримки таких сімей;

- підтримка міжнародних, регіональних громадських організацій щодо реалізації заходів з питань попередження насильства в сім'ї, утвердження сімейних цінностей;

- підвищення рівня правової культури населення та поінформованості про проблему насильства в сім'ї шляхом проведення широкомасштабної інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи із залученням громадських організацій;

- попередження сімейного неблагополуччя та створення дієвої системи

надання допомоги потерпілим від насильства в сім'ї (впровадження корекційних програм для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї, та програм для осіб, які постраждали від насильства в сім'ї, забезпечення діяльності «гарячих» телефонних ліній);

- здійснення постійного збору інформації у сфері запобігання насильству в сім'ї, проведення аналізу ситуації у зазначеній сфері, регулярного моніторингу ефективності відповідних заходів.

У сфері утвердження гендерної рівності:

- проблему фактичної нерівності між жінками і чоловіками передбачається розв'язати комплексно шляхом:

- формування гендерної культури та подолання стереотипних уявлень про роль жінки і чоловіка;

- розширення можливостей поєднання сімейних обов'язків та професійної діяльності жінок і чоловіків;

- проведення інформаційних кампаній з метою підвищення рівня поінформованості населення з питань рівного розподілу сімейних обов'язків та відповідальності між жінками і чоловіками щодо виховання дітей;

- підвищення рівня освіченості фахівців з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

- проведення інформаційних кампаній за участю засобів масової інформації, закладів культури та навчальних закладів з метою подолання стереотипних уявлень про роль жінки і чоловіка, утвердження гендерної рівності;

- здійснення заходів, спрямованих на розвиток у жінок лідерських навичок для участі у прийнятті управлінських рішень та навичок провадження підприємницької діяльності, особливо у жінок із сільської місцевості та жінок з особливими потребами;

- залучення до виконання завдань, передбачених Комплексною програмою, міжнародних та громадських організацій, діяльність яких спрямована на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У сфері демографічного розвитку:

- формування трудового потенціалу регіонів;

- необхідність розробки програми розвитку й управління відтворенням населення;

- розробити сімейну політику, спрямовану на збільшення дітей у сім'ях;

- розширення системи матеріального забезпечення вагітних жінок, а також багатодітних сімей;

- поліпшення соціально-економічних умов праці і побуту;

- забезпечення працевлаштування.

У сфері протидії торгівлі людьми:

- основними шляхами розв'язання проблеми торгівлі людьми, надання допомоги і захисту особам, що постраждали від неї, є налагодження співпраці державних установ з громадськими організаціями, зокрема, впровадження

ефективного механізму взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми, за такими напрямками як:

- організація інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, спрямованої на запобігання потраплянню в ситуації, пов'язані з торгівлею людьми;

- підвищення професійного рівня спеціалістів, які надають допомогу особам, що постраждали від торгівлі людьми, здійснюють їх реабілітацію та соціальну реінтеграцію;

- проведення постійного моніторингу ефективності заходів, спрямованих на протидію торгівлі людьми;

- надання допомоги особам, постраждалим від торгівлі людьми, а саме: реабілітація та соціальна адаптація осіб, постраждалих від торгівлі людьми, шляхом запровадження національного механізму перенаправлення, поновлення прав та відшкодування шкоди постраждалим особам, урахування спеціальних потреб окремих груп постраждалих осіб, зокрема, дітей, стандартизація соціальних послуг у сфері протидії торгівлі людьми.

У сфері протидії домашньому насильству:

- удосконалити законодавства про адміністративну та кримінальну відповідальність посадових осіб за нехтування службовими обов'язками щодо запобігання, розслідування, переслідування та покарання за скоєння домашнього насильства;

- забезпечення доступності та якості надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства ;

- проведення комплексної, а також орієнтованої на різні групи населення інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи, спрямованої на запобігання домашньому насильству.

- розроблення і поширення превентивних заходів щодо попередження домашнього насильства;

- професійна підготовка фахівців, які працюють з дітьми та молоддю за програмами, що стосуються питань домашнього насильства;

- посилення захисту і підтримки дітей, які стали свідками насильства або жертвами насильства;

- вивчення масштабів домашнього насильства.

6. Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть змогу:

У сфері підтримки та розвитку сім'ї:

- підвищити престиж сім'ї та посилити роль сімейних цінностей у суспільстві, формувати позитивне ставлення до багатодітності ;

- зміцнити шлюб та зменшити кількість розлучень;

- мінімізувати асоціальні прояви у життєдіяльності сім'ї, передусім насильства у сім'ї (зменшення кількості осіб, які стоять на обліку з приводу скоєння насильства в сім'ї, охоплення осіб, які вчинили насильницькі дії, корекційними програми);

- забезпечити надання послуг сім'ям з питань підготовки до майбутнього батьківства та відповідального батьківства у вихованні дітей ;
- впроваджувати науково-методичні рекомендації за результатами відповідних досліджень в діяльність органів виконавчої влади , що здійснюють роботу з сім'ями (видання методичних рекомендацій з проблематики становища сімей, шляхів їх вирішення та перспектив розвитку);
- забезпечити освітньо-практичними послугами з питань репродуктивного здоров'я, виховання дітей, вирішення конфліктів, формування ненасильницької моделі поведінки, сімейних цінностей та традицій учасників відповідних заходів;
- забезпечити учасників заходів інформаційно-методичними матеріалами щодо підтримки інституту сім'ї та попередження сімейного насильства.

У сфері утвердження гендерної рівності:

- залучення до культурно-мистецьких акцій, семінарів, науково-практичних конференцій, спрямованих на формування гендерної культури;
- забезпечення інформаційно-правовими, методичними матеріалами учасників відповідних заходів;
- впровадження науково-методичних рекомендацій за результатами відповідних досліджень в діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, що здійснюють відповідну роботу.

У сфері демографічного розвитку:

- поліпшення здоров'я, зниження рівня смертності та збільшення тривалості життя населення;
- підвищення рівня народжуваності та розвиток сім'ї;
- подолання негативних наслідків старіння населення;
- створити безпечне для життя і здоров'я довкілля.

У сфері протидії торгівлі людьми:

- підвищити ефективність взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування з міжнародними, регіональними громадськими організаціями та іншими юридичними особами у сфері протидії торгівлі людьми;
- підвищити рівень поінформованості і правової культури населення з питань протидії торгівлі людьми;
- збільшити кількість виявлених злочинів у зазначеній сфері та випадків притягнення до відповідальності осіб, причетних до їх скоєння;
- підвищити професійний рівень спеціалістів, які надають допомогу особам, що постраждали від торгівлі людьми, здійснюють їх реабілітацію та соціальну реінтеграцію;
- забезпечити надання комплексної допомоги жертвам торгівлі людьми.

У сфері протидії домашньому насильству:

- доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства;
- виконання програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства;
- зростання кількості притягнених до відповідальності кривдників;

- підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству;
- підвищення якості оброблення та аналізу зібраних даних про домашнє насильство.

7. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування заходів Програми здійснюється за рахунок коштів, передбачених у місцевому бюджеті та інших джерел, не заборонених законодавством.

Фактичний обсяг фінансування Програми уточнюється щороку під час складання проекту бюджету на відповідний рік з урахуванням його реальних можливостей.

Орієнтовні обсяги та джерела фінансування наведені у додатку 2 до Програми.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Забезпечення виконання завдань Програми передбачається шляхом виконання заходів, підвищення ефективності взаємодії органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та громадських організацій з питань підтримки та розвитку сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми.

Координацію діяльності щодо виконання основних заходів Програми забезпечує Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради.

Загальний контроль за ходом реалізації Програми здійснює Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради.

Директор центру

Мирослава МАЙДАН